

NÄR BESLUTEN PÅVERKAR BEHANDLINGSRUMMET

LARS NY, PROFESSOR OCH ÖVERLÄKARE I ONKOLOGI

IHE FORUM, LUND, SEPTEMBER 2026

GÖTEBORGS UNIVERSITET | SAHLGRENSKA AKADEMIN

1

Behandlingsrummet?

GÖTEBORGS UNIVERSITET | SAHLGRENSKA AKADEMIN

2

Agenda

- Ordnat införande
 - Nationellt, Regionalt
 - Horisontella prioriteringar och etiska principer
- Precisionsmedicin inom cancer
 - Erfarenhet från rutinsjukvård, kliniska prövningar, EAP och off-label
- Avancerade terapier, "ATMP"
 - Cellterapi och mRNA vaccin
 - Ekonomi? Sjukhustillverkning?
- Uppföljningssystem
 - Kvalitetsregister, IPÖ, RWD studier

GÖTEBORGS UNIVERSITET | SAHLGRENSKA AKADEMIN

3

Nationellt Ordnat Införande

Varför behövs regionala processer?

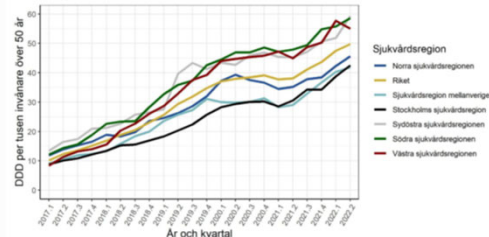
- Horisontella prioriteringar
- Budgetplanering
- JAHA!

GÖTEBORGS UNIVERSITET | SAHLGRENSKA AKADEMIN

4

Användning av PD-1/PD-L1 hämmare i Sverige 2023-2024

Figur 1. Daglig definierad dygnsdos (DDD) per tusen invånare över 50 år per kvartal och sjukvårdsregion.

**Jämlik tillgång till nya
onkologiska behandlingar för
hela Sveriges befolkning!**

Precisionsmedicin och Precisionshälsa?

Strålbehandling

- Nya tekniker och möjligheter
- Protonterapi

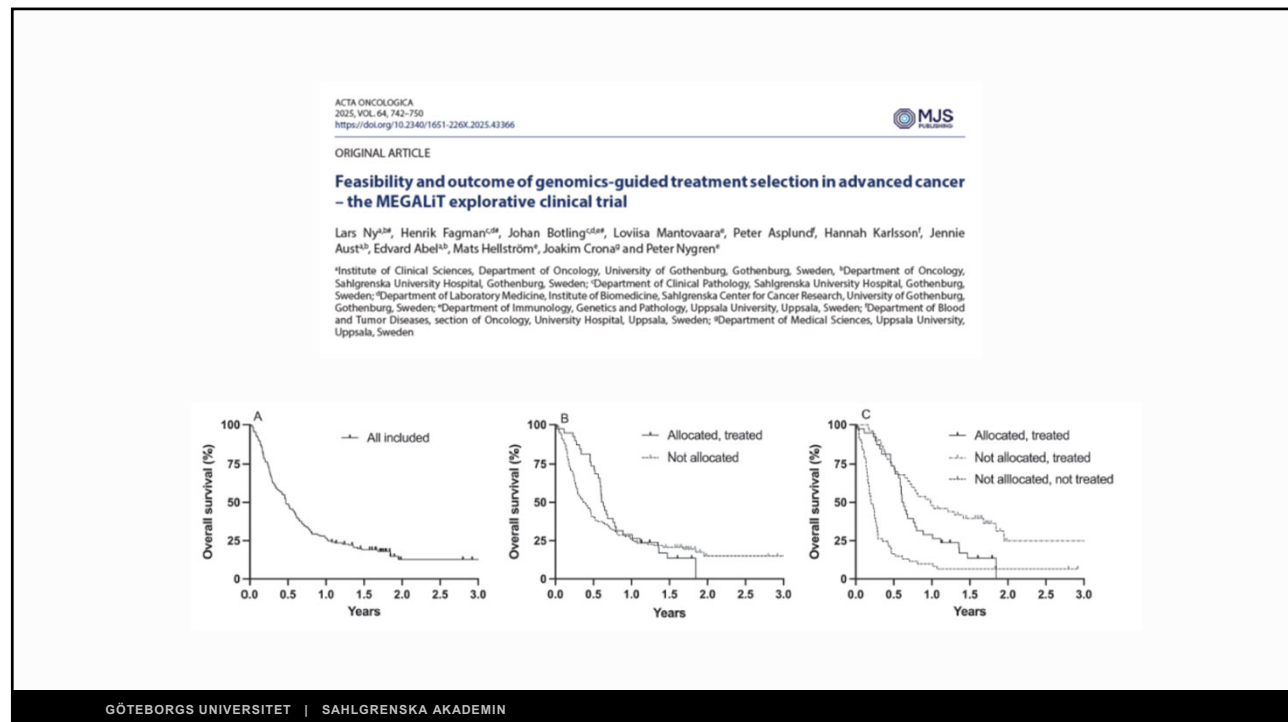
Läkemedel

- Inom indikation i rutinsjukvård
- Kliniska prövningar; MEGALIT, FOCU:SE
- Early Access Program (EAP), licens
- Off-label användning

Genomic Medicine Sweden

7

Avancerade terapier, "ATMP"

Cellterapi

- CAR-T
- TIL
- Dyrt
- Personalkrävande
- Särskilda lokaler för tillverkning (GMP)
- Regulatoriskt utmanande
- Pre GMP, långa processer

GÖTEBORGS UNIVERSITET | SAHLGRENSKA AKADEMIN

8

Avancerade terapier, "ATMP"

- Centralisera tillverkning?
- Nationella serviceenheter för rutinsjukvård?
- Lär av andra – Sjukhustillverkning av CAR-T?

GÖTEBORGS UNIVERSITET | SAHLGRENSKA AKADEMIN

9

Avancerade terapier, "ATMP"

mRNA vaccin

- Helt individualiserad terapi baserad på patientens tumör
- Utmanande logistik
- Tillägg till etablerad behandling
- Vid avancerad cancersjukdom
- Kostnad?
- Enormt intresse hos allmänheten och investerare

AB, 260824

GÖTEBORGS UNIVERSITET | SAHLGRENSKA AKADEMIN

10

Uppföljning av nya behandlingar måste bli bättre med högre detaljnivå och systematik

Uppföljningssystem

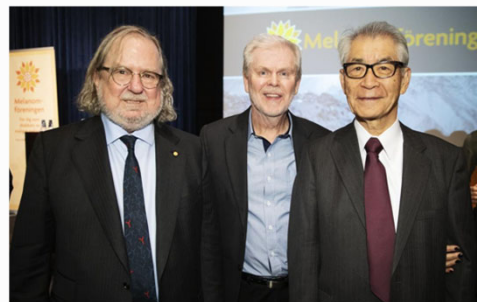
- Nationella Kvalitetsregister
- Individuell Patient Översikt (IPÖ)
- Retrospektiva "real-world" studier

GÖTEBORGS UNIVERSITET | SAHLGRENSKA AKADEMIN

11

Patientperspektivet – lyssna till patienterna!

GÖTEBORGS UNIVERSITET | SAHLGRENSKA AKADEMIN

12

Så hur skall vi göra för att systemet skall fungera bättre än idag?

**TILLSAMMANS
HITTAR VI
LÖSNINGARNA**

GÖTEBORGS UNIVERSITET | SAHLGRENSKA AKADEMIN

13

GÖTEBORGS UNIVERSITET | SAHLGRENSKA AKADEMIN

14

Tack för att ni lyssnade!

E-mail: lars.ny@oncology.gu.se
X: @ny_lars